

HARTOLAN KUNTA

VUODEN 2022 TALOUSARVION JA TALOUSSUUNNITELMAN 2023 - 2024 VALMISTELU - JA LAADINTAOHJEET

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Sen hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä taloussuunnitelman kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja taloussuunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja –suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamisesta seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna jaksena katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävän ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa ja investointi- ja rahoitusosa.

Kunnanhallitus vastaa kuntalain 39 § mukaan kunnan taloudenhoidosta ja valtuuston päätösten valmistelusta, jonka vuoksi sillä on päävastuu talousarvion valmistelusta. Kunnanhallitus hyväksyy talousarvion laadinta- ja suunnitteluohjeet, joiden perusteella lautakunnat laativat talousarvioehdotuksensa.

VALMISTELUN LÄHTÖKOHDAT

TULOT

Verot

Verotulojen osalta talouden näkymät ovat kohentuneet kuluvalle ja tuleville vuosille. Kuluvana vuonna ennakkoverojen arvioidaan kasvavan koko maassa 2 %. Hartolan osalta kunnallisverokertymän arvioidaan olevan tänä vuonna 7.460 .000 euroa ja vuonna (2022) 7.480.000 euroa (+0,3 %). Yhteisövero kertyy tänä vuonna 1.876.00 euroa, johtuen korotetusta jako-osuudesta koronapandemian vuoksi. Ensi vuonna (2022) yhteisövero arvioidaan kertyvän 1.561.000 euroa (-16,8 %). Kiinteistövero arvioidaan kertyvän tänä vuonna 1.565.000 euroa ja ensi vuonna 1.525.000 euroa.

2

Verotulojen ennakkotieto vuodelle 2022 on noin 10,565 milj. euroa ja suunnitteluvuosille 2023 noin 10,639 milj. euroa ja 2024 noin 10,840 euroa. Tässä vaiheessa verotietoja ei ole vielä päivitetty vastaamaan maakuntien kokoisten hyvinvointialueiden rahoituksesta annettavaa lakia. Veroennustetta tarkennetaan syksyn aikana.

Valtionosuudet

Valtionosuuksien ennakkotieto (kesäkuu 2021) vuodelle 2022 on noin 9,80 milj. euroa. Se koostuu seuraavista tekijöistä:

- kunnan peruspalvelujen valtionosuus	6.493.754 euroa
- verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus	1.909.702 euroa
- opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet	-627.629 euroa
- verotulomenetysten kompensatiot	2.039.561 euroa
- verotulojen maksun lykkäysmenettely	-10.819 euroa

Verotulot ja valtionosuudet muodostavat yhdessä ns. kunnan verorahoituksen, joka on 20,365 milj. euroa vuonna 2022.

Toimintatuotot

Toimintatuottoja kertyi vuonna 2020 2,057 milj. euroa ja talousarviossa 2021 on arvioitu kertymäksi 1,747 milj. euroa. Vuoden 2020 kertymään vaikutti tavallista korkeampi (230.000 euroa) puunmyyntitulo vuonna 2020. Mitään muuta erityistä syytä sille, että toimintatuottoja kertyisi 0,3 milj. euroa vähemmän kuin vuonna 2020 ei ole. Toimintatuotot pyritään arvioimaan mahdollisimman realistisesti. Epävarmoja tuottoja ei yleensä huomioida. Toimintatuotot voivat jonkin verran vaihdella vuosittain.

Toimintatuotot muodostuvat:

- maksutuotoista (muodostuu vesi-, jätevesi, jäte-, erilaisista korvauksista, puun myyntituloista ym.)
- myyntituotoista (päivähoito-, osallistumis- maa-aineslupa- kaavoitus- ym maksut)
- Eu -tuet ja avustukset (hankkeet ja työllistämistuet)
- vuokrista (asuntojen ja alueiden vuokrat)
- muut tulot
-

Toimintatuloja kertyy vuonna 2022 varovaisesti arvioiden runsaat 1.840.000 euroa.

TOIMINTAMENOT

Toimintamenojen pitää asettua -20.500.000 milj. euron raamiin, jotta saavutetaan ylijäämäinen tulos.

Kunnan toimintamenoista suurimman yksittäisen erän muodostaa Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän vuosittainen kuntalaskutus, joka perustuu kuntien kesken käytyyn palvelusopimusneuvotteluun ja siinä ennalta sovittuun menoraamiin.

Yhtymän esitys kunnille on, että sote jäsenkuntalaskutus kasvaisi vuonna 2022 yht. 6 % jolloin kokonaismeno olisi Hartolan osalta 13.754.000 euroa (+774.690 euroa). Hartolan kunta ei pidä esitystä realistisena, vaikka sotemenoihin kohdistuu väistämätöntä kasvua vuonna 2022. Yhtymä

perustelee korotusta kuntalaskutukseen kohdistuvalla kovalla painella, koska asiakasmaksulain uudistus aiheuttaa maksutuottojen vähenemistä, hoitajamitoituksen muutos kasvattaa palkkamenoja sekä palvelutarpeen kasvu ja poistojen kasvu nostavat kustannuksia.

Vuonna 2020 Hartolan palvelunkäytön kustannus oli 12.180.431 euroa. Vuodelle 2021 yhtymä on arvioinut Hartolan palvelunkäytöksi 12 979.310 euroa, mutta kunnan omassa talousarviossa vuoden 2021 palvelunkäytöksi on arvioitu 12.748.000 euroa. Hartolan palvelujen käyttö vuoden 4 ensimmäisen kuukauden perusteella on ollut 4.134.991 euroa, joka on 31,9 % yhtymän omasta talousarviosta ja kumulatiivisena ennakoisi vuodelle 2021 12.404.973 euron palvelukäyttöä.

On nähtävissä, että koronaepidemian jälkeinen sotepalvelujen kysyntäpaine purkautuu vuonna 2021 ja kustannukset nousevat hyvin todennäköisesti kunnan itse arvioimaan 12.748.000 euroon ja mahdollisesti hieman sen ylikin.

Hartolan kunnan oma arvio on, että vuoden 2022 palvelunkäyttö tulee olemaan kuitenkin enintään 13.400.000 euroa, jolloin euromääräinen kasvu olisi +616.000 euroa.

Sotemenojen vuosittainen kasvu vastaa Hartolan kunnan kunnallisverossa noin 2 -% yksikön korotusta, mutta kunnallisveron nostamisen sijaan kasvuun pyritään vastaamaan verorahoituksella.

Vuoden 2022 talousarvion valmistelussa on huomioitu Sanna Marinin hallituksen tavoite saada valtakunnallinen hyvinvointialueuudistus eduskunnan käsittelyyn kesällä 2021, siten että uudistus toteutuisi vuonna 2023. Tämä merkitsee suurta muutosta kunnille suunnitteluvuosien 2023-2024 tulo- ja menoarvioihin.

Lisäksi talousarviossa pyritään ennakoimaan maailmanlaajuisen koronaviruspandemian vaikutuksia sotemenojen kehitykseen vuonna 2022 ja kuntien verotuloihin. Pandemia heikensi vuosina 2020-2021 yritystoiminnan edellytyksiä ja valtioiden taloudellista kantokykyä. Kuntien tulojen menetyksiä on kompensoitu mittavilla yhteiskunnallisilla tukitoimilla vuonna 2020-2021. Mikäli koronatauti taantuu normaaliksi kausiepidemiaksi, paluu normaalinkaltaiseen taloudelliseen tilanteeseen tapahtuu suunnittelukaudella, parissa vuodessa.

Talousarvio vuodelle 2022 tulee laatia ylijäämäiseksi. Tämä merkitsee sitä, että hallintokuntien tulee pysyä niille asetetussa valmisteluraameissa ja lautakuntien tekemiin talousarvioesityksiin voidaan vielä lautakuntien käsittelyn jälkeen tehdä kunnanhallituksen käsittelyssä muutoksia, mikäli näyttää sille, että talousarviota ei muuten saada tasapainoon.

Hartolan kunnan väkiluku on laskenut lähes 1000 asukkaalla viimeisen 15 vuoden aikana, joka on näkynyt paikkakunnan palvelurakenteessa heikentymisenä. Väestön väheneminen johtuu sekä luonnollisesta väestön vähenemisestä että muuttoliikkeestä. Väkiluku on nyt noin 2600 asukasta. Vuonna 2020 väestön väheneminen tasoittui ja tasoittuminen on jatkunut vuonna 2021. Tästä huolimatta ennakoimme, että kunnan asukasluvu saavuttaa noin 2000 asukkaan rajan vuoteen 2030 mennessä. Väkiluvun vähenemisellä on paljon vaikutuksia kunnan elinkeinoihin ja talouteen tulevina vuosina.

Verotulojen kehitys on ollut melko hyvää väestöpohjan muutoksista huolimatta ja verotulojen merkitys tulee kasvamaan entisestään jatkossa. Kuntien ikääntyvien palveluihin kohdistuvat valtionosuudet siirtyvät 1.1-2023 aloittavien hyvinvointialueiden rahoituspohjaan, jonka vuoksi Hartolan kunnalle jää vain hyvin pieni valtionosuus jatkossa. Kuntaan jää noin 7-8 miljoonan euron rahoituspohja, jonka tulee riittää myös poistoihin ja investointeihin.

Tästä syystä kunnan on pystyttävä vähentämään taloudellisia riskejä (kuten kiinteistöomistustaan) tytäryhtiöissä vuoden 2022 aikana ja edelleen kehitettävä palveluorganisaatiota ja henkilöstörakennetta edessä olevaan toiminnan muutokseen nähden. Vuonna 2019 on arvioitu, että taloudellinen tasapaino edellyttää vakinaisessa henkilöstössä noin 20 henkilötyövuoden vähennystä. Tämä on ajateltu toteuttaa 10 vuodessa vuoteen 2029 mennessä, mutta etupainotteisesti.

Tavoitteesta on saavutettu suuri osa jo vuoden 2020 tilinpäätökseen mennessä eli yli 10 henkilötyövuotta. Jos henkilöstö vähenee hallitsemattomasti, on vaarana, että toiminnassa olevat riskit laukeavat ja sen seurauksena aiheutuu vahinkoa kunnalle, mikä ei ole henkilöstömitoituksen tarkoitus. Riskejä voi aiheutua työturvallisuudessa, ICT-yhteyksissä sekä muissa työtehtäviin liittyvissä huolellisuus- ja valvontavastuissa. Tämän vuoksi henkilöstön tarve tulee arvioida kokonaisuutena ja tehtävien ajantasainen ja huolellinen hoitaminen on asetettava etusijalle suhteessa taloudellisiin tavoitteisiin.

Kunnan palveluksessa oli vuonna 2020 yhteensä 59,5 vakinaista työntekijää (72 vuonna 2019) ja 21 määräaikaista työntekijää (19 vuonna 2019).

- sopeuttaminen tehdään ensisijaisesti henkilöstön luonnollisen vähenemän avulla (eläkkeelle siirtymisten ja työpaikan vaihdosten yhteydessä), josta tarkempi suunnitelma annetaan vuosittain talousarvion yhteydessä.

- sopeutus edellyttää muutoksia tehtävänkuvissa, tehtävien yhdistämisiä ja uudelleen järjestelyjä, joissain toiminnoissa ostopalvelujen hankkimista ja toiminnan automatisointia sekä digitalisaation hyödyntämistä.

1. Kunnanhallitus laatii talousarvion yhteyteen yksityiskohtaisen henkilöstösuunnitelman, jonka tavoitteena on:
 - Sopeuttaa toimintaa vähentämällä 20 henkilötyövuotta vuosien 2020-2029 aikana. Vuoden 2022 henkilöstömenoihin varataan rahoitusta saman verran kuin vuoden 2021 talousarvioon on varattu.
 - Henkilöstösuunnitelma tulee hallituksen käsiteltäväksi alkusyksystä yhteistyötoimikunnan kautta

Muut talouden tasapainottamisen keinot ovat

2. Kiinteistöverokannan nostaminen
kiinteistökartoituksen tietojen siirto kartoitusaineistosta viranomaisrekistereihin tehdään sitä mukaa kun kartoitus etenee ja tiedot saadaan kirjattua eli loputkin tiedot vuoden 2022 aikana. Kiinteistöverotulot kasvavat 1.525.000 euroon vuoteen 2022 mennessä eli kasvua on noin +200.000 euroa.

5

3. Kunta vähentää kiinteistöomistustaan seuraavissa kohteissa:

- kunta myy halukkaille ostajille omistamiaan osakehuoneistoja
- terveysasemakiinteistö ja/tai paloasema voidaan myydä tulevan Päijät-Hämeen hyvinvointialueen kanssa yhteistyötä tekeväälle kiinteistötoimijalle tai terveystalouden tuottajalle, mikäli sellainen mahdollisuus tulee
- teknisen toimen varikosta voidaan tulevina vuosina luopua ja se voidaan myydä
- mikäli muita toimitiloja tyhjenee, voidaan tiloista luopua myymällä ne, ellei vuokraus ole mahdollista
- yksittäisten vähäisten maa-alueiden myyminen on suositeltavaa

Kiinteistöjen myynnin euromääräistä vaikutusta on vaikea arvioida, koska kiinteistöjen markkinahinta voi vaihdella. Kiinteistöjen myymisellä vähennetään käyttömenoja kohteista, joista ei saada vuokratuloja kattamaan aiheutuvia kuluja.

4. Investointiohjelma

Investointimäärärahat ovat tiukoilla, johtuen yhtenäiskoulun uudisrakennuksen rakentamisesta vuosina 2020-2021. Suuria investointeja ei ole mahdollisuus toteuttaa.

5. Lautakuntien rekrytointiluvat

Alistetaan kunnanhallitukselle liittyen vakinaisen henkilöstön palkkaamiseen, oppisopimuskoulutukseen ottamiseen ja tilapäisen/toistaiseksi jatkuvaan henkilöstön vuokraamiseen tai tilapäiseen/toistaiseksi jatkuvaan ostopalveluhankintaan.

Taloudellinen tilanne

Tilinpäätös vuodelta 2020 oli +2,041 milj. euroa ylijäämäinen. Hartolan taseeseen kertynyt ylijäämää on 1.262 001 euroa. Edellisten kausien alijäämät saatiin katettua vuonna 2020. Tavoitteena on, että toiminta pysyy ylijäämäisenä, eikä uutta alijäämää kerry.

Vuoden 2021 talousarvio on laadittu tasapainoiseksi. Näyttää sille, että positiivinen tulos on mahdollinen saavuttaa.

Hyvinvointikuntayhtymän kanssa on jo alustavasti neuvoteltu vuoden 2022 palveluista siten, että vuoden 2022 kulut kasvavat 13.400.000 euroon.

Uhat ja niihin varautuminen

Vuoden 2020 tilinpäätöksessä kirjattiin alas koulun ennakollinen poisto 528.503 euroa ja vuoden 2021 tilinpäätöksessä kirjataan alas loput purettavaan koulun osaan kohdistuvasta poistamattomasta arvosta.

Itä-Hämeen opiston opiskelijamäärän kehitys näyttää nyt myönteiselle ja taloudellinen kehitys on tasaantunut. Tässä vaiheessa näyttää sille, että säätiö on onnistunut kääntämään toimintansa kannattavaksi. Hartolan kunnan saamiset ja takausvastuut Itä-Hämeen kansansivistystyön säätiön ja osalta ovat noin 600.000 euroa.

Kuntakonserniin kuuluvan Kiinteistöyhtiö Kuninkaanpitäjä on päässyt Valtiokonttorin vapaaehtoisen saneerauksen piiriin ja tervehdyttänyt vuosina 2016-2020 talouttaan purkamalla huonokuntoisia kerrostaloja Toritieltä ja Visantieltä. Valtiokonttorin vuonna 2017 myöntämä huomattava avustus helpotti yhtiötä myös lainanlyhennysohjelman osalta. Valtiokonttori edellyttää, että tervehdyttämistä jatketaan, joka merkitsee sitä, että asuntojen liikakapasiteettiä on edelleen vähennettävä. Yhtiö purkaa lisää asuntoja vuonna 2021 ja myy Petäjistönkuja 2.8 rivitalot kunnalle.

Koy Vasallin tulos on ollut alijäämäinen vuosilta 2019-2020, jota varten kunta tekee sijoituksen yhtiön vapaan oman pääoman rahastoon vuonna 2021. Kunta pyrkii vähentämään takausvastuitaan yhtiössä omistajaohjauksen kautta.

TALOUSARVIO/TALOUSSUUNNITELMAESITYS

Kunnanvaltuusto vahvistaa talousarviossa ja –suunnitelmassa sekä toiminnalliset että taloudelliset tavoitteet kunnan tehtävälueille siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. **Kunnanhallitus ja lautakunnat**

- asettavat **palvelutoimintaa ja investointihankkeita** koskevat tavoitteet
- budjetoivat menoja ja tuloja koskevat arviot tehtäville ja hankkeille
- hallitus osoittaa, miten varsinainen toiminta ja investoinnit rahoitetaan

TOIMINTATUOTOT	TS 2022
Myyntituotot	850 000
Maksutuotot	150 000
Tuet ja avustukset	320 000
Muut toimintatuotot	520 000
Yhteensä	1 840 000
TOIMINTAKULUT	
Henkilöstösivukulut	-990 000
Palkat ja palkkiot	-3 000 000
Palvelujen ostot	-15 800 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-630 000
Avustukset	-420 000
Muut toimintakulut	-200 000
Yhteensä	-21 040 000
TOIMINTAKATE	-19 200 000
Rahoitus	
Verotulot	10 565 000
Valtionosuudet	9 804 000
Rahoitustulot ja -menot	-50 000
Yhteensä	20.319.000
VUOSIKATE	1.119.000

7

Satunnaiset menot/tulot	
Poistot ja arvonalentumiset	750.000
TILIKAUDEN TULOS	+369.000

Toimialojen talousarvioesitykset laaditaan menojen osalta valtuuston nähden sitovana tulosaluetasolla. Toimielin on sidottu myös talousarviossa hyväksytyihin toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin. Toiminnalliset tavoitteet esitetään selkeästi omana (3-5 kpl) kokonaisuutena. Alempitasoiset toimintaa kuvailevat selvitykset voivat olla erillisen otsikon alla.

Riskien arviointi

Lautakunnat käsittelevät talousarvion yhteydessä toimialakohtaisen **riskienhallintasuunnitelman**, jossa arvioidaan merkittävimmät riskit sekä kyky ehkäistä ja varautua riskeihin. Toimialat liittävät tiivistelmän riksianalysistään talousarvion yhteyteen.

Henkilöstösuunnitelma

Lautakunnat laativat osana talousarvioon **henkilöstösuunnitelman**, jossa arvioidaan suunnittelukaudella 2023-2024 henkilöstön (vak. ja määr.) määrä tehtävittäin, henkilöstömuutokset (eläkkeelle siirtyminen tms.) ja muutosten vaikutukset palvelutehtävien järjestämiseen. Virkojen ja työsuhteiden täyttäminen harkitaan tapauskohtaisesti erikseen ja se tapahtuu kunnanhallituksen toimesta.

Talousarviovalmistelu

Taloustoimisto toimittaa hallintokunnille elokuussa ensimmäisen 6 kk talousarvion toteuman, jota voi käyttää valmistelussa apuna. Tarvittavat muutokset talousarviorakenteeseen tehdään syksyn aikana ennen kunnanhallituksen talousarviokäsittelyä.

Toimielimet laativat talousarvion, investointisuunnitelmat ja taloussuunnitelman syyskuun aikana ja käsittelevät talousarvion toimielimissään 8.10.2021 mennessä.

Tulot

Jokainen toimiala tarkistaa kaikki taksat ja maksut siten, että ne ovat ajan tasalla. Tulot arvioidaan todellisen arvion mukaan. Epävarmoja tuloja, myyntivoittoja ja myyntitappioita ei huomioida.

Menot

Kunnallinen yleinen virka- ja työehtosopimus KVTES on voimassa 1.4.2020-28.2.2022.

Kunnallinen yleinen virka- ja työehtosopimus KVTES 2020–2021 on voimassa 1.4.2020–28.2.2022. Sopimuskauden aikana palkkoja korotetaan kahdella yleiskorotuksella. Ensimmäinen yleiskorotus oli vuoden 2020 elokuussa ja toinen yleiskorotus tehdään 1.4.2021. Sen suuruus on 1 %. Molempien yleiskorotusten lisäksi palkkausluvun mukaista henkilökohtaista lisää korotetaan yleiskorotusta vastaavasti. Lisäksi sopimuskauteen kuuluu myös paikallinen järjestelyerä, joka laitetaan maksuun 1.4.2021 lukien.

Talousarvion 2021 palkkamenoihin osastot ovat arvioineet 1 % palkankorotusvaran. Vuoden 2022 palkankorotusvaraus on saman suuruinen.

Henkilösivukulut (vuoden 2022 osalta tarkentuu syksyn aikana):

Sotu-maksut, työttömyys-, tapaturmavakuutus- ym. sivukulut 5 %
(Sotu 1,53 %, työt.vak 1,90 %, työkyvyt.eläk. 1,08 %, tapaturma 0,60 %, ryhmäh. 0,07 % = 5,18 %)
Palkkaperusteinen eläkemeno (KuEL) 15,50 %
VaEL-eläkemaksuprosentti/opettajat 14,83 %
Palkkaperusteinen henkilösivukulu yhteensä (Kuel) 20,68 %
Palkkaperusteinen henkilösivukulu yhteensä (Vael) 20,01 %

Palvelujen ostot

Päijät-Hämeen Hyvinvointikuntayhtymä on antanut arvion kunnille sosiaali- ja terveydenhuollon vuodelle varattavasta määrärahoista. Päijät-Hämeen pelastuslaitos on antanut arvionsa ensi vuoden kustannuksista ja kunnanhallitus on antanut lausunnon talousarviosta. Palvelujen ostoon varataan 15.800.000 euroa, joka sisältää hyvinvointikuntayhtymän arvioidun palvelutarpeen kasvun ja kokonaismenot 13.400.000 euroa.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat

Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden hankinnoissa on huomioitava hankintaohjeet, siten että kustannustasoa saadaan pysyvämmiin laskettua.

Avustukset

Kunnanhallitus ja sivistyslautakunta myöntävät yleisavustuksia yhteisöille vahvistamiensa ohjeiden mukaisesti.

Muut toimintakulut

Muihin toimintakuluihin varataan 200.000 euron mukainen määrärahavaraus.

Toimielimet laativat talousarvioehdotuksen, joka sisältää taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet. Ennen toimielimen käsittelyä kunnanjohtaja käy jokaisen vastuuhenkilön kanssa keskustelun talousarvion määrärahojen ja tuloarvioiden sisällöstä ja toiminnallisista tavoitteista.

Investoinnit

Investointiesitykset tehdään hankkeittain perusteluineen ja kustannusarvioineen. Investointisuunnitelma on käsiteltävä ensin teknisessä lautakunnassa talousarviokäsittelyn yhteydessä ja esitettävä sitä kunnanhallitukselle.

Investointeihin luettava pienin hankintaraja on 8000 euroa.

Investointiosa sisältää investointisuunnitelmat talousarviovuodelle ja suunnitelmavuosille. Useamman vuoden investointihanke jaetaan eri vuosille. Investointiosan hankkeet selitetään ja perustellaan erikseen investointiosaan.

9

Talousarvio- ja taloussuunnitelmaesityksen muoto

Talousarvio laaditaan perustuen aiempaan esitystapaan ja esitetään valtuustolle. Toimielimelle esitys tehdään tulosyksikkö 1 tasolla.

Toiminnallisten tavoitteiden tulee olla selkeitä ja mitattavia. Tavoitteiden toteutumista seurataan puolivuotiskatsauksissa ja toimintakertomuksen toteumassa.

Talousarvion kokoaminen ja palauttaminen taloushallintoon

Kirjanpito toimittaa elokuussa toimialueesta vastaaville esimiehille 6 kk seurannan talousarviosta 2021. Talousarvion tekninen suunnittelu ja esim. lukujen syöttäminen taloussuunnitteluun tehdään yhteistyössä toimistohenkilökunnan ja esimiesten kesken tukeutuen laskentasihteerin ja häneltä satuihin käytännön ohjeisiin.

Alustava kokousaikataulu

kunnanhallituksen ja ltk.pj:t lähetekeskustelu	
Lautakuntien talousarvioehdotukset	8.10.2021 mennessä
Valtuustoseminaari /talousarvio	syyskuu/lokakuu
Veroprosentit hallituksessa	lokakuu/marraskuu
- valtuustossa 17.11 mennessä	
Kunnanjohtajan talousarvioesitys hallitukselle	marraskuu
Kunnanhallituksen talousarvioesitys valtuustolle	joulukuu
Yhteistyötoimikunnan kokous ennen kunnanhallituksen kokousta	marraskuu
Kunnanvaltuuston talousarviokokous	joulukuu

Kunnanhallitus

Jarkko Fågel, hallituksen pj.

JAKELU Sivistyslautakunta, tekninen lautakunta ja ympäristölautakunta
Kunnanhallituksen alaiset tulosalueet Annika Blom, Johanna Huttunen, Minna Hakala, kirjanpito Jaana Jokinen

Sivistyslautakunnan alaiset tulosalueet; Tiina Kotila-Paaso, Päivi Onali, Katja Komonen ja Anna-Maija Muurinen, Eija Johansson

Teknisen lautakunnan alaiset tulosalueet; Janne Myntti ja Markku Tuukkanen ja Taina Kuivainen, Lea Ahvenainen, Pirjo Kemppi

Ympäristölautakunnan alaiset tulosalueet: Pasi Hinkkuri